

Naturvernforbundets innspill til ny regjeringserklæring

Naturvernforbundet mener det viktigste regjeringen må gjøre i inneværende periode er å sørge for klimatiltak som reduserer utslippene i tråd med Parisavtalens mål om å begrense temperaturstigningen til 1,5 grad, og sikre at den verdifulle naturen vår tas vare på for framtida. Under følger Naturvernforbundets prioriterte innspill på klima, naturvern, olje og energi, samferdsel, vassdrag, gruver, forbruk og plast.

EN RETTFERDIG KLIMAPOLITIKK

Vi har i dag ikke noe eget mål for hvor lave Norges utslipp skal være i 2030, og det er for billig å forurense. Samtidig har satsingen på biodrivstoff vært feilslått, da den har ført til bruk av palmeolje, som igjen fører til både avskoging og regnskogødeleggelser. Videre har Norge som et rikt land med høye klimagassutslipp et stort ansvar for klimatiltak internasjonalt.

- Det må settes et mål om at norske utslipp skal reduseres med minimum 53 prosent innen 2030. Målet må være førende for norsk politikk, og alle sektorer må få utslippsbaner som viser hvordan utslippene skal reduseres.
- CO₂-avgiften må økes. Innen 2020 må CO₂-avgiften økes til 1500 kroner/tonn.
- Norsk internasjonal klimafinansiering må trappes opp raskt. Ut fra våre historiske utslipp og kapasitet til å gjennomføre tiltak må Norge mangedoble bidraget til global klimafinansiering, for å ta sin rettferdige andel.
- Det må innføres tiltak som effektivt faser ut bruken av palmeoljebasert biodrivstoff og annet biodrivstoff med dårlig klimanytte.

NATURVERN

Arbeidet med å sikre overlevelsen til vår mest sårbare natur og de mest akutt trua artene må styrkes betydelig. Samtidig må vi sikre en rovdyrforvaltning som ivaretar noen av de mest truede artene vi har i Norge.

- Naturmangfoldloven må ligge fast.
- Regjeringen må sikre at bestandsmålene for rovdyr nås, og ulvesonen må utvides.
- 6 prosent av den produktive skogen må ha fått vern i løpet av regjeringsperioden, på vei mot målet om 10 prosent vern av skogen vår.
- Det må lages handlingsplaner for og vedtas minst 100 nye prioriterte arter og 20 nye utvalgte naturtyper.

OLJE OG ENERGI

Klimautfordringen gjør at bruken av olje og gass må reduseres og på sikt fases ut. Dette betyr at det ikke må tillates å lete etter mer olje og gass. Hensynet til naturverdiene og fiskeriene krever at vi må sikre et særlig vern av sårbare områder. Energieffektivisering må være regjeringens prioritering i energipolitikken.

- Særlig verdifulle områder – inkludert Svalbard, Bjørnøya, Jan Mayen, iskantsonen og polarfronten, Lofoten, Vesterålen og Senja, Skagerrak, Møre-feltene og kystnære områder av Finnmark (50 km belte fra land) – må sikres som varige, petroleumsfrie områder.

- Det må ikke deles ut nye letetillatelser eller utvinningskonsesjoner til petroleumsindustrien.
- Skattereglene som gjør det ekstraordinært gunstig å investere i olje- og gasssektoren, må harmoneres med investeringer i andre næringer.
- Regjeringen må legge fram nye virkemidler for realisering av målet om 10 TWh energisparing i bygg innen 2020.

VASSDRAG

Vår vassdragsnatur er unik og fungerer som naturens blodårer. Regjeringen må sikre vern av viktige vassdrag og tilstrekkelig flomsikring i vernede vassdrag.

- Øystesevassdraget i Hordaland må gis varig vern mot kraftutbygging.
- Regjeringen må si nei til omsøkt kraftutbygging i Vinda i Oppland.
- Vilkårsrevisjonene må sikre økt minstevannsføring og kunnskapsbaserte restaureringstiltak som forbedrer den økologiske tilstanden i vassdragene.

SAMFERDSEL

Dagens samferdselspolitikk er en stor trussel mot natur- og friluftsområder og matjord og er ikke tilstrekkelig til å redusere klimagassutslipp og luftforurensing raskt nok. Hovedproblemet er at trafikkveksten spiser opp viktige gevinster som ny teknologi kan gi oss.

- Planleggingen av tredje rullebane på Gardermoen må stanses, og det må innføres samme utredningskrav for luftfarten som for vei og bane.
- Store motorveiplaner må nedskaleres, med større vekt på utbedringer og trafiksikkerhetstiltak framfor økt kapasitet og fart.
- Nullvekstmålet for biltrafikken i de større byene må skjerpes til å kreve 20 prosents trafikkreduksjon, og innfør nullvekstmål for resten av landet.

GRUVER

Om mineralnæringa skal ha en framtid i Norge, må vi stille strenge miljøkrav som sikrer at utvinningen ikke går på bekostning av viktige naturverdier og naturbaserte næringer.

- Det må innføres et forbud mot sjødeponi, og de gitte utslippstillatelsene til sjødeponi i Førdefjorden og Repparfjorden må trekkes tilbake.
- Det må innføres et moratorium for gruvedrift på havbunn til miljøkonsekvensene er tilstrekkelig utredet.
- Det må innføres en avgift på gruveavfall på 50 kroner/tonn, for å stimulere til maksimal ressursutnyttelse og reduksjon i avfallsmengden fra gruver.

FORBRUK og PLAST

Nordmenns materielle forbruk er langt over gjennomsnittet og over jordas tåleevne. Det må innføres forbruksregulerende insentiver, samtidig som det sørges for effektive tiltak for å minimere plastforsøplingen.

- Det må innføres fritak (nullsats) for merverdiavgift på reparasjoner, og utleie av forbruksvarer.
- Spesielt forsøplende engangsemballasje må forbys innen 2021, slik EU nå gjør.
- Det må innføres avgift på bruk av ny plast.